

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง	1
	คำถามการวิจัย	5
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
	ความสำคัญของการวิจัย	6
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
	นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดการศึกษา.....	16
	โครงสร้างระบบบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	16
	รูปแบบการบริหารและจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ.....	18
	สภาพ นโยบายและยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น.....	20
	บทบาทหน้าที่ของนักวิชาการศึกษา.....	23
	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	26
	ความหมายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	26
	แนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	27
	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	29
	แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ.....	66
	ความหมายของการพัฒนาภาวะผู้นำ.....	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ.....	68
แนวคิดเกี่ยวกับโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ.....	80
ความหมายของโปรแกรม.....	80
การพัฒนาโปรแกรม.....	82
องค์ประกอบของโปรแกรมการพัฒนา.....	86
การวิจัยและพัฒนา.....	87
ความหมายของการวิจัยและพัฒนา.....	87
ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา.....	88
3 วิธีดำเนินการวิจัย	95
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	97
วิธีดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์.....	97
วิธีดำเนินการวิจัยระยะที่ 2 การร่างและสร้างโปรแกรม.....	103
วิธีการดำเนินการวิจัยระยะที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมและสรุปผล	104
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	107
การศึกษาองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	108
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	108
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่าง.....	111

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของโปรแกรมการ พัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้เทคนิคประเมินความต้องการจำเป็น PNImodified เพื่อเรียงลำดับความสำคัญของโปรแกรม.....	140
การสร้างและพัฒนาโปรแกรมการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับ นักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	151
ตอนที่ 4 ผลการสร้างโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	151
ตอนที่ 5 ผลการประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็น ไปได้ และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	156
การตรวจผลของโปรแกรมการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับ นักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น.....	170
ตอนที่ 6 ผลการทดลองใช้โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์.....	170
ตอนที่ 7 สรุปผลการใช้โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	177

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	สรุปลผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 181
	ความมุ่งหมายของการวิจัย 181
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 182
	วิธีดำเนินการวิจัย 182
	สรุปลผลการวิจัย 184
	การอภิปรายผลผลการวิจัย 188
	ข้อเสนอแนะ..... 202
	บรรณานุกรม 205
	ภาคผนวก 225
	ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ 227
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ 233
	ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย..... 285
	ภาคผนวก ง โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับ นักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 345
	ภาคผนวก จ ภาพประกอบการวิจัย..... 465
	ประวัติย่อของผู้วิจัย 471

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	34
2 การสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยด้านความยืดหยุ่น.....	38
3 การสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยด้านการมีวิสัยทัศน์.....	43
4 การสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยด้านการจินตนาการสู่ความคิด สร้างสรรค์.....	50
5 การสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยด้านการมุ่งความสำเร็จ.....	56
6 การสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยด้านความน่าเชื่อถือ.....	62
7 แนวคิดเกี่ยวกับวิधिพัฒนาภาวะผู้นำ.....	79
8 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ หน่วยงาน และวุฒิการศึกษา.....	112
9 สภาพการปฏิบัติภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้าน.....	114
10 สภาพการปฏิบัติภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความยืดหยุ่นโดยรวมรายด้านและรายข้อ.....	115
11 สภาพการปฏิบัติภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการมีวิสัยทัศน์โดยรวมรายด้านและรายข้อ.....	117
12 สภาพการปฏิบัติภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการจินตนาการสู่ความคิดสร้างสรรค์โดยรวมรายด้านและรายข้อ	119

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
13	สภาพการปฏิบัติภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการมุ่งความสำเร็จโดยรวมรายด้านและรายชื่อ.....	121
14	สภาพการปฏิบัติภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความน่าเชื่อถือโดยรวมรายด้านและรายชื่อ.....	124
15	สภาพที่คาดหวังภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้าน.....	126
16	สภาพที่คาดหวังภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความยืดหยุ่นโดยรวมรายด้านและรายชื่อ.....	127
17	สภาพที่คาดหวังภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการมีวิสัยทัศน์โดยรวมรายด้านและรายชื่อ.....	129
18	สภาพที่คาดหวังภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการจินตนาการสู่ความคิดสร้างสรรค์โดยรวมรายด้านและรายชื่อ	131
19	สภาพที่คาดหวังภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการมุ่งความสำเร็จโดยรวมรายด้านและรายชื่อ.....	133
20	สภาพที่คาดหวังภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความน่าเชื่อถือโดยรวมรายด้านและรายชื่อ.....	136

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
21	วิเคราะห์สภาพการปฏิบัติและสภาพที่คาดหวังภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้าน.....	139
22	การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้าน.....	140
23	การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความยืดหยุ่น.....	141
24	การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการมีวิสัยทัศน์.....	143
25	การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการจินตนาการสู่ความคิด สร้างสรรค์.....	145
26	การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการมุ่งความสำเร็จ.....	147
27	การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความน่าเชื่อถือ.....	149

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
28	<p>ผลการประเมินความเหมาะสม ของโปรแกรมการพัฒนาระบบผู้นำ เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ด้านความเหมาะสม.....</p>	156
29	<p>ผลการประเมินความเหมาะสม ของโปรแกรมการพัฒนาระบบผู้นำ เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความเหมาะสม รายองค์ประกอบ.....</p>	157
30	<p>ผลการประเมิน ความถูกต้อง ของโปรแกรมการพัฒนาระบบผู้นำ เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความถูกต้องตามความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน.....</p>	159
31	<p>ผลการประเมิน ความถูกต้อง โปรแกรมการพัฒนาระบบผู้นำเชิง สร้างสรรค์ สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความถูกต้องเป็นราย องค์ประกอบ.....</p>	160
32	<p>ผลการประเมิน ความเป็นไปได้ ของโปรแกรมการพัฒนาระบบผู้นำ เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความเป็นไปได้ ตามความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน.....</p>	162
33	<p>ผลการประเมิน ความเป็นไปได้ ของโปรแกรมการพัฒนาระบบผู้นำ เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความเป็นไปได้อันเป็นราย องค์ประกอบ.....</p>	163

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
34 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความเป็นประโยชน์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน.....	165
35 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความเป็นประโยชน์ เป็นรายองค์ประกอบ.....	166
36 แสดงค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก่อนการทดลองใช้โปรแกรมการพัฒนา.....	174
37 แสดงค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หลังการทดลองใช้โปรแกรมการพัฒนา.....	176
38 แสดงการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม.....	316
39 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) ทั้งฉบับ โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการ ศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านสภาพการปฏิบัติ.....	320
40 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) ทั้งฉบับ โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการ ศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านสภาพที่ความคาดหวัง.....	322

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
41	<p>ผลการประเมินโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับ นักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความเหมาะสม ตามความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ.....</p>	330
42	<p>ผลการประเมินโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับ นักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความถูกต้อง ตามความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ.....</p>	332
43	<p>ผลการประเมินโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับ นักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านเป็นไปได้ ตามความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ.....</p>	334
44	<p>ผลการประเมินโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับ นักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านเป็นประโยชน์ ตามความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ.....</p>	336

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
2 ขั้นตอนการดำเนินวิธีการวิจัย.....	106
3 การอบรมเชิงปฏิบัติการโดยใช้ โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	467
4 การอบรมเชิงปฏิบัติการโดยใช้ โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	468
5 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	469
6 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	470